

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут економіки та менеджменту
назва інституту випускової кафедри

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора ІЕМ

(назва інституту)

Сергій ПОБІГУН

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

«02» 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ГРОШІ ТА КРЕДИТ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень перший (бакалаврський) рівень
(назва освітнього рівня)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
(цифра і назва валузи значить)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код і назва спеціальності)

Спеціалізація _____
(назва спеціалізації за наявності)

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
(назва ОП)

Статус дисципліни обов'язкова
обов'язкова/вибіркова

Мова викладання українська

2024 р.

Розробник(и):

Доцент кафедри фінансів,
обліку та оподаткування, к.е.н., доц.
(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)
liliia.marynychak@nung.edu.ua

(підпис) Лілія МАРИНЧАК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено на засіданні кафедри фінансів, обліку та оподаткування
(назва кафедри)

Протокол від « 29 » серпня 2024 року № 1.

В. о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування
(назва кафедри)

(підпис) Лілія МАРИНЧАК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Узгоджено:

В. о. завідувача випускової
кафедри фінансів, обліку та оподаткування
(назва кафедри)

(підпис) Лілія МАРИНЧАК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Гарант ОП Фінанси, банківська справа та страхування
(назва програми)

(підпис) Олександра РОМАШКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування системи фундаментальних знань із організації грошово-кредитних відносин у суспільстві та ефективного функціонування банківського сектора країни. Основними завданнями вивчення дисципліни «Гроші та кредит» є: - засвоєння понятійного апарату з теорії грошей та кредиту; - вивчення нормативних актів щодо грошового обігу і кредитних відносин в Україні; - засвоєння ролі, специфіки та практики грошово-кредитної політики центрального банку, напрямів діяльності комерційних банків та небанківських фінансово-кредитних інститутів щодо грошово-кредитного обслуговування суб'єктів господарювання та населення в Україні; - ознайомлення здобувачів із наявними проблемами функціонування грошово-кредитної сфери та пошук шляхів їх вирішення й адаптації до сучасних реалій.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	Навчально-методичне забезпечення розміщено на сторінці кафедри фінансів, обліку та оподаткування за покликанням: https://nung.edu.ua/department/kafedra-finansiv-obliku-ta-opodatkuвання/521-opp-072-finansy-bankivska-sprava Дистанційний курс на навчальній платформі MOODLE: https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=1316
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	Банківська система
Постреквізити	Аналіз банківської діяльності
Результати навчання	ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПРН02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПРН03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПРН11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПРН14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
Компетентності	інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування у професійній діяльності окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і

	необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності. Загальні: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Спеціальні (фахові): ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. ФК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
Підсумковий контроль, форма	Диференційований залік, іспит, курсова робота
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	навчальна дисципліна формує комунікаційні навички, навички логічного мислення, уміння швидко адаптуватися до нових умов, бажання вчитися та постійно розвиватися тощо.

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (від 31.03.2022 р., наказ № 68) (https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQfAsqo4SgfOAC4CORnktD6cV8e_Drg1hQjA_OslC9I_XLrMvCZw4gmGVYKAUTinjeSYCpze5Rc0P4ad/pub) відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять з пропонованої дисципліни за чинним протягом семестру розкладом є обов'язковим. Спізнення на зазначені заняття – не допускаються.

Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття: активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи; поведуть себе дисципліновано та сприяють підтримці належного санітарного стану в навчальних приміщеннях. Усі види робіт потрібно виконувати вчасно, для підтримання інтенсивного темпу курсу та ефективного засвоєння матеріалу. Пропущені лекційні заняття передбачають виконання додаткових видів робіт: підготовка презентації чи написання есе. Пропущені практичні заняття передбачають усну відповідь та тестовий контроль.

При відвідуванні занять в режимі відеоконференцій необхідно працювати із ввімкненими відеокамерами, приєднуватися до заняття з корпоративних акаунтів, найменування якого повинно містити прізвище та ім'я здобувача освіти.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти під час навчання в університеті зобов'язані неухильно виконувати «Положення про академічні доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (від 13.12.2019 р., наказ № 327 зі змінами внесеними згідно з наказом ректора від 05 квітня 2022 року № 73) (https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQdKO2-AhMnnm0rW-jjwpNiRWKdicYQcz3Gk2uPBXV1BwgCbHr0Kr_1NeQu_E-SDHQtyliqMZOPHZp1g/pub).

Не допускається порушення академічної доброчесності, зокрема неприпустимими є елементи плагіату в презентаціях та доповідях, списування під час виконання контрольних завдань (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв), фальсифікації та фабрикації в письмових роботах. Студенти повинні проявляти самостійність у виконанні поставлених завдань, коректності посилань на інформаційні джерела.

У випадку відхилення від дотримання принципів академічної доброчесності – реагування відбуватиметься відповідно до «Положення про академічні доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу»).

3) щодо оцінювання

Форма зарахування навчальної дисципліни відповідає вимогам навчального плану і враховує специфіку дисципліни, у тому числі поставлені цілі та результати навчання. Студентів інформується на першому занятті з даної дисципліни про правила зарахування навчальної дисципліни, у тому числі – форми та критерії оцінювання. Поточний контроль успішності студентів проводиться викладачем безпосередньо під час її вивчення на поточних заняттях згідно розкладу та відповідно до робочої програми. У процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Оцінювання здобувачів вищої школи здійснюється згідно з Положення «Про систему поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти» від 08.11.2024 року (<https://sal0.li/9ebaf53>).

До всіх студентів застосовуються єдині принципи, вимоги та критерії оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: лекції – 30% семестрової оцінки, практичні роботи – 70 % семестрової оцінки.

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами тематичних контролів та підсумкових контролів. Оцінювання лекційного (теоретичного) курсу проводиться у вигляді

кологвіумів через форму опитування в Moodle. Оцінювання практичного курсу (практичні заняття) проводиться шляхом перевірки виконання поставлених практичних та індивідуальних завдань.

За умови виконання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом та програмою і підтвердження опанування на певному рівні результатів навчання (отримано не менше 60 балів за шкалою ЄКТС), здобувач вищої освіти отримує залік. До складання іспиту допускаються студенти, які виконали усі види робіт, завдань, передбачених на семестр з даної навчальної дисципліни, відвідали усі, передбачені даною програмою навчальної дисципліни навчальні заняття та набрали сумарно не менше 35 балів за шкалою ЄКТС. Пропуски занять без поважної причини відпрацьовуються студентом згідно розкладу консультацій, що подано на сайті кафедри

(<https://nung.edu.ua/department/institut-ekonomiky-ta-menedzhmentu/kafedra-finansiv-obliku-ta-opo-datkuvannya>). При оцінюванні надається перевага стандартизованим методам: тестуванню, структурованій письмовій роботі. За змістом оцінюється рівень сформованості умінь та навичок, що визначені в освітній програмі підготовки бакалавра спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок і відображені у даній програмі.

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контролю здійснюються згідно «Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій» від 22.10.2022р. наказ

№262

(https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vTA8xDAhVyCMLSvHWaS9lc6EBR8mO-hwz_DIjw6iRER_tVGd6nRCPQwVx7_jmBFQ/pub).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Студент повинен протягом навчального семестру вчасно (до наступного заняття) виконувати всі завдання даної робочої програми. Умови допуску до перескладання модульного та підсумкового контролів, графік і форми перескладання регламентовані Положення про організацію освітнього процесу в ІФНТУНГ, зазначеному в пункті 1) цього розділу.

Екзамен – це форма підсумкової атестації засвоєння студентом (слухачем) теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. Повторне складання екзамену дозволяється не більше двох разів з дисципліни – перший раз екзаменатору, призначеному завідувачем кафедри, другий – комісії, яка створюється директором інституту.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Здобувачам пропонується пройти курс «Цифрові гроші» на платформі «Дія. Освіта» (<https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-money>). Вони матимуть змогу дізнатися про базові фінансові послуги, які мігрували в цифровий світ і зробили життя українців легшим, навчатися використовувати смартфон чи розумний годинник замість гаманця, сплачувати комунальні послуги, поповнювати рахунок чи переказувати гроші на картку іншій особі, не виходячи з будинку. Вивчать, що таке кредитна картка, та як використовувати кредитні кошти без сплати відсотків, а також зможуть навчитися відкладати гроші на депозит.

Даний досвід пропонується у рамках практичного засвоєння теми Т1.2 (Електронні гроші та цифрова валюта).

Уніфікована інформація

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/4e3C9Ef>

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/Bf3dee7>

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://salo.li/87d1f3F>

9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року No 82. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/1E36Aae>.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Кількість навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Гроші та кредит» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах	
		Семестр 5	Семестр 6
Кількість кредитів ECTS	9	4	5
Загальний обсяг часу, год.	270	120	150
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	104	50	54
– лекційні заняття	68	32	36
– практичні/семінарські заняття	36	18	18
– лабораторні заняття	-	-	-
Самостійна робота, год	166	70	96
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	Диф. залік, іспит, захист КР	Диф. залік	Іспит, захист КР

3.2. Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
М 1	ГРОШІ ТА КРЕДИТ	68	
ЗМ 1	ГРОШІ ТА ГРОШОВИЙ ОБІГ	32	
Т 1.1	Сутність і функції грошей Необхідність та основні концепції походження грошей. Суть грошей як економічної категорії. Історичні аспекти зміни форм грошей та їх характеристика. Функції грошей. Якісні властивості грошей.	2	1-5
Т 1.2	Електронні гроші та цифрова валюта Сутність та види електронних грошей. Розвиток цифрових валют. Регулювання електронних грошей та цифрової валюти. Платіжні системи та електронні гарантії.	2	1-5

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
Т 1.3	Теорії грошей Абстрактна теорія грошей. Класична кількісна теорія грошей. Неокласичний варіант кількісної теорії грошей. Кейнсіанський напрям у розвитку кількісної теорії грошей. Сучасний монетаризм як напрям розвитку кількісної теорії. Сучасний кейнсіансько-неокласичний синтез у теорії грошей.	4	1-5
Т 1.4	Грошовий обіг і грошові потоки Сутність грошового обігу, його види та суб'єкти. Модель грошового обороту. Грошові потоки та механізм їх балансування. Структура грошового обороту. Грошова маса та її показники. Швидкість обігу грошей та фактори, що на неї впливають. Закон грошового обігу.	6	1-5
Т 1.5	Грошовий ринок Сутність, структура та призначення грошового ринку. Інституційна модель грошового ринку. Поняття, цілі та мотиви формування попиту на гроші. Суть та механізм формування грошової пропозиції. Особливості встановлення рівноваги на грошовому ринку.	6	1-5
Т 1.6	Грошові системи Сутність грошової системи, її функції і принципи побудови. Основні елементи грошової системи. Типи грошових систем та їх еволюція. Розвиток грошової системи України.	6	1-5
Т 1.7	Інфляція та грошові реформи Інфляція: суть та форми прояву. Основні причини і механізм розвитку інфляційних процесів. Вплив інфляції на економіку і соціальну сферу. Види інфляції. Антиінфляційна політика держави. Поняття та види грошових реформ. Розвиток інфляційних процесів та особливості проведення грошової реформи в Україні.	6	1-5
ЗМ 2	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КРЕДИТУ. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ТА ВАЛЮТНА СИСТЕМИ	36	
Т 2.1	Суть і функції кредиту Необхідність кредиту та передумови формування кредитних відносин. Суть та ознаки кредиту, об'єкти та суб'єкти кредитних відносин. Функції кредиту та їх характеристика.	2	1-5
Т 2.2	Форми, види і роль кредиту Форми та види кредиту. Принципи кредитування. Економічні межі кредиту. Роль кредиту в розвитку економіки. Розвиток кредитних відносин в Україні.	4	1-5
Т 2.3	Теоретичні засади процента Сутність процента та чинники впливу на позичковий процент. Класифікація ставок позичкового процента. Способи нарахування процентів за кредит. Процентний ризик та способи його мінімізації.	4	1-5
Т 2.4	Фінансове посередництво грошового ринку Класифікація фінансових посередників. Банки – провідні суб'єкти фінансового посередництва. Небанківські	4	1-5

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
	фінансово-кредитні установи та їх функції. Проблеми розвитку фінансового посередництва в Україні.		
Т 2.5	Теоретичні засади діяльності комерційних банків Банки другого рівня: суть, функції та принципи діяльності. Становлення і розвиток комерційних банків в Україні. Класифікація комерційних банків. Операції комерційних банків: класифікація та загальна характеристика. Основні показники ефективності діяльності банків.	6	1-5, 12
Т 2.6	Центральні банки в системі монетарного та банківського управління Роль центральних банків, особливості їх виникнення та розвитку. Суть та характеристика основних функцій центральних банків. Статус центрального банку, їх види та структура. Операції центрального банку. Регулювання та нагляд за діяльністю комерційних банків та парабанківських фінансових установ. Становлення центрального банку в Україні та його діяльність.	6	1-5, 13, 14
Т 2.7	Грошово-кредитна політика та інструменти її реалізації Емісія грошей та роль центрального банку у формуванні грошової пропозиції. Грошовий мультиплікатор та особливості утворення кредитних грошей. Цілі грошово-кредитної політики НБУ. Інструменти реалізації грошово-кредитної політики.	2	1-5, 13, 14
Т 2.8	Валютний ринок і валютні системи Поняття, призначення і сфера використання валюти. Валютний курс та конвертованість валют. Валютний ринок: суть, структура, види та учасники. Основні види валютних операцій. Валютний ризик та способи управління ним. Валютне регулювання. Поняття та структура валютної системи. Види міжнародних розрахунків та порядок їх здійснення.	4	1-5
Т 2.9	Міжнародні валютно-кредитні установи та їх співробітництво з Україною Причини виникнення і мета діяльності міжнародних фінансово-кредитних організацій. Функціонування міжнародного валютного фонду. Світовий банк та його структура. Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інституції. Європейський банк реконструкції та розвитку. Банк міжнародних розрахунків. Співробітництво міжнародних фінансово-кредитних установ з Україною.	4	1-5
	Всього	68	

3.3. Практичні (семінарські) заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
М 1	ГРОШІ ТА КРЕДИТ	36	
ЗМ 1	ГРОШІ ТА ГРОШОВИЙ ОБІГ	18	
П 1.1	Сутність і функції грошей	2	1-5
П 1.2	Електронні гроші та цифрова валюта	2	1-5
П 1.3	Теорії грошей	2	1-5
П 1.4	Грошовий обіг і грошові потоки	2	1-5
П 1.5	Грошовий ринок	4	1-5
П 1.6	Грошові системи	4	1-5
П 1.7	Інфляція та грошові реформи	2	1-5
ЗМ 2	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КРЕДИТУ. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ТА ВАЛЮТНА СИСТЕМИ	18	
П 2.1	Суть і функції кредиту	2	1-5
П 2.2	Форми, види, роль кредиту	2	1-5
П 2.3	Теоретичні засади процента	2	1-5
П 2.4	Фінансове посередництво грошового ринку	2	1-5
П 2.5	Теоретичні засади діяльності комерційних банків	2	1-5, 12
П 2.6	Центральні банки в системі монетарного та банківського управління	2	1-5, 13, 14
П 2.7	Грошово-кредитна політика та інструменти її реалізації	2	1-5, 13, 14
П 2.8	Валютний ринок і валютні системи	2	1-5
П 2.9	Міжнародні валютно-кредитні установи та їх співробітництво з Україною	2	1-5
	Всього	36	

3.4. Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені.

3.5. Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 4.

Таблиця 4 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	16
Підготовка до практичних занять	18
Підготовка до поточних контрольних заходів	18

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Виконання курсової роботи	30
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	54
Підготовка та складання екзамену	30
Усього годин	166

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
М 1	ГРОШІ ТА КРЕДИТ	54	
ЗМ 1	ГРОШІ ТА ГРОШОВИЙ ОБІГ	20	
Т 1.1	Сутність і функції грошей Передумови появи та основні концепції походження грошей. Розвиток форм грошей в сучасних умовах.	2	1-5
Т 1.2	Електронні гроші та цифрова валюта Переваги та недоліки функціонування традиційних електронних грошей (WebMoney, PayPal) та криптовалют	2	1-5
Т 1.3	Теорії грошей Грошово-кредитна політика України у світлі монетаристської теорії.	2	1-5
Т 1.4	Грошовий обіг і грошові потоки Сутність грошового обороту на макро- і мікрорівнях економіки. Механізм зміни маси грошей в обороті.	4	1-5
Т 1.5	Грошовий ринок Заощадження та інвестиції в механізмі грошового ринку.	4	1-5
Т 1.6	Грошові системи Грошова система як основа державного регулювання грошової сфери економіки.	4	1-5
Т 1.7	Інфляція та грошові реформи Основні теорії інфляції. Грошова реформа як метод стабілізації національної валюти.	2	1-5
ЗМ 2	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КРЕДИТУ. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ТА ВАЛЮТНА СИСТЕМИ	34	
Т 2.1	Суть і функції кредиту Історичні аспекти виникнення кредиту. Теорії кредиту. Стадії та закономірності руху кредиту.	2	1-5
Т 2.2	Форми, види, роль кредиту Особливості товарної та грошової форм кредиту. Розвиток кредитних відносин в економіці України.	4	1-5

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
Т 2.3	Теоретичні засади процента Функції та роль позичкового процента в економіці. Методичні основи нарахування процентів.	4	1-5
Т 2.4	Фінансове посередництво грошового ринку Сутність, еволюція та функції фінансового посередництва. Особливості функціонування небанківських фінансово-кредитних посередників	4	1-5
Т 2.5	Теоретичні засади діяльності комерційних банків Історичні аспекти виникнення та розвитку банків. Управлінська та організаційна структура комерційного банку.	4	1-5, 12
Т 2.6	Центральні банки в системі монетарного та банківського управління Особливості виникнення та розвитку центральних банків розвинутих країн світу. Особливості функціонування Національного банку України в сучасних умовах.	4	1-5, 13, 14
Т 2.7	Грошово-кредитна політика та інструменти її реалізації Передавальний механізм грошово-кредитної політики та його вплив на економіку. Координація грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики.	4	1-5, 13, 14
Т 2.8	Валютний ринок і валютні системи Особливості здійснення валютних відносин в економіці. Етапи розвитку світової валютної системи. Суть, структура та принципи побудови платіжного балансу.	4	1-5
Т 2.9	Міжнародні валютно-кредитні установи та їх співробітництво з Україною Історичні передумови створення міжнародних фінансово-кредитних організацій. Група організацій Світового банку. Регіональні міжнародні фінансово-кредитні організації.	4	1-5
	Всього	54	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

3.6. Курсовий проєкт/робота

Вивчення дисципліни передбачає написання та захист курсової роботи. Тематика та зміст курсової роботи, що виконується студентами, визначаються завданням на курсове проектування. Тематика курсового проектування сприяє формуванню у студентів компетентностей та результатів навчання, наведених у розділі 1 робочої програми.

Курсова робота виконується згідно вимог, зазначених у методичних вказівках (https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=475170).

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Перелік основної літератури

1. Іванчук Н. В. Гроші і кредит: навчальний посібник. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с. URL: https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=470525
2. Світлична В. Гроші і кредит: підручник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 191 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2fmb_finansy/Hroshchi-ta-kredyt-2020.pdf

4.2 Перелік додаткової та навчальної літератури

3. Гроші та кредит: підручник за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с. URL: [file:///C:/Users/Asus/Downloads/Dziubluk_Groshi_ta_kredyt%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Asus/Downloads/Dziubluk_Groshi_ta_kredyt%20(1).pdf)
4. Коренюк П. І., Коренюк Л. В., Левандівський О. Т. Гроші і кредит: навчальний посібник. Кам'янське: ДДТУ, 2019. 402 с. URL: [file:///C:/Users/Asus/Downloads/Korenyuk%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Asus/Downloads/Korenyuk%20(1).pdf)
5. Щетинін А. І. Гроші та кредит : навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2019. 163 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2fmb_finansy/Shchetynin-A.I.-Hroshi-ta-kredyt.pdf
6. Маринчак Л. Р., Крихівська Н. О. Гроші та кредит: методичні вказівки для виконання курсової роботи. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2023. 31 с. URL: https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=475170
7. Marynchak, L., Masyk, I. (2020). Функціонування банківських інституцій в Україні під час пандемії. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (серія «Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості»)*, (1(21), 174-183. [doi.org/10.31471/2409-0948-2020-1\(21\)-174-183](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2020-1(21)-174-183)
8. Ромашко О. М., Маринчак Л. Р., Мацьків Р. Т. Оцінка ринку міжбанківських кредитів системно важливих банків в Україні. *Бізнес Інформ*. 2023. №6. С.164–171. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-6-164-171>
9. Маринчак, Л. Р., Савчин, Л. М. . (2023). Антикризове банківське управління в умовах надзвичайних ситуацій. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (серія «Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості»)*, №1(27), с. 101–110. [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2023-1\(27\)-100-110](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2023-1(27)-100-110)
10. Маринчак, Л. Р. Конкурентоспроможність банківської установи та її складові в сучасних реаліях. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (серія «Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості»)*. 2024. № 1(29), с. 137-143. URL: <https://eung.nung.edu.ua/index.php/ecom/article/view/638/424>
11. Маринчак Л. Р. Методичні підходи до інтегральної оцінки конкурентоспроможності банків в умовах цифрової трансформації та макроекономічної нестабільності. *Успіхи і досягнення у науці (Серія «Право», Серія «Освіта», Серія «Управління та адміністрування», Серія «Соціальні та поведінкові науки»)*. № 1(11) 2025. С. 521-534. URL: file:///C:/Users/Roman/Downloads/%D0%A3%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%85%D0%B8_1_11_2025.pdf

4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

12. Закон України «Про банки і банківську діяльність» №2121-III від 07.12.2000р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
13. Закон України «Про Національний банк України», №679-XIV від 20.05.2009р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
14. Офіційний сайт НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/>

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021р. «Про шифрування методів навчання, методів і форм оцінювання» (додаток №1 і 2) (<https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQrVF2RwMDC-2vDeCeUmuJVNdW66zTfBnpzBak5jPlpEEDhDdDtlLjtvWASRI3xg/pub>) використовуються наступні форми і методи навчання й оцінювання, таблиця 6.

Таблиця 6 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПРН02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПРН03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПРН14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.	МН 1 - словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь –пояснення, МН 1.3 – бесіда); МН 2 - наочні методи (МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.1 – вправи, МН 3.4 - практичні роботи); МН 7 – аналітичний метод; МН 10 - метод узагальнення; МН 15 - проблемно-пошуковий метод; МН 18 - методи самостійної роботи вдома; МН 19 - робота під керівництвом викладача; МН 20 - інтерактивні методи (МН 20.2 - дискусія, диспут, МН 20.7 - бесіда-діалог)	МФО 1 – іспит, МФО 3 – диференційований залік, МФО 4 - поточний контроль, МФО 6 - письмовий контроль, МФО 8 - тестовий контроль

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
5 семестр	100
МФО 8 - тестовий контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1: Кл1	30
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ1, в т.ч.	70
МФО 4, 6 і 8 – поточний, письмовий та тестовий контроль по П 1.1	5
МФО 4, 6 і 8 – поточний, письмовий та тестовий контроль по П 1.2 або Сертифікат курсу «Цифрові гроші» на платформі «Дія. Освіта»	7
МФО 4, 6 і 8 – поточний, письмовий та тестовий контроль по П 1.3	14
МФО 4, 6 і 8 – поточний, письмовий та тестовий контроль по П 1.4	12
МФО 4, 6 і 8 – поточний, письмовий та тестовий контроль по П 1.5	14
МФО 4, 6 і 8 – поточний, письмовий та тестовий контроль по П 1.6	10
МФО 4, 6 і 8 – поточний, письмовий та тестовий контроль по П 1.7	8
Усього	100
5 семестр – МФО 3 - диференційований залік	100
6 семестр	100
МФО 8 - тестовий контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2: Кл2	30
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ2, в т.ч.	70
МФО 4, 6 і 8 - поточний, письмовий та тестовий по П 2.1	8
МФО 4, 6 і 8 - поточний, письмовий та тестовий по П 2.2	8
МФО 8 – тестовий контроль по П 2.3	8
МФО 8 – тестовий контроль по П 2.4.	8
МФО 8 – тестовий контроль по П 2.5.	8
МФО 8 – тестовий контроль по П 2.6.	10
МФО 8 – тестовий контроль по П 2.7.	6
МФО 8 – тестовий контроль по П 2.8.	10
МФО 8 – тестовий контроль по П 2.9.	4
Усього	100
6 семестр – МФО 1 - іспит	100

Іспитова оцінка (МФО 1) з дисципліни виставляється студенту відповідно до наказів ректора про проведення семестрового контролю та кваліфікаційної атестації (<https://nung.edu.ua/departament/navchalnyy-viddil/04-normatyvno-pravova-baza-universytetu>) згідно чинної шкали оцінювання.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 8.

Таблиця 8 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 9).

Таблиця 9 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно- непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Особливих вимог не потребує. Очне навчання: обладнання для мультимедійних презентацій: мультимедійний проектор, екран проекційний, ноутбук, доступ до інтернету.

У разі проведення занять онлайн: заняття проводяться з використанням платформи MOODLE із застосуванням особистих портативних комп'ютерів студентів та засобів дистанційного навчання з наявними камерами та мікрофонами для візуалізації презентацій та ідентифікації осіб, розширено використовуються: електронна пошта, telegram, ресурси науково-технічної бібліотеки ІФНТУНГ.

Дуальна освіта

ПР 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.